

SPORAZUM O ZRAČNOM PROMETU
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
VLADE RUSKE FEDERACIJE

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Ruske Federacije nadalje u tekstu "Ugovorne stranke";

Uzimajući u obzir činjenicu da su Bosna i Hercegovina i Ruska Federacija potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, otvorenoj za potpisivanje u Čikagu, 7. prosinca 1944. godine;

U želji da zaključe Sporazum u svrhu uspostave prometa između i izvan teritorija njihovih zemalja;

U želji da osiguraju najveći stupanj sigurnosti i bezbjednosti u međunarodnom zračnom prometu;

Dogovorile su se kako slijedi:

ČLANAK 1. Definicije

Termini korišteni u ovom sporazumu imaju sljedeće značenje:

- a) „**Konvencija**” označava Konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, otvorenu za potpisivanje u Čikagu 7. prosinca 1944. godine i ona uključuje svaki Aneks ili svaki amandman usvojen sukladno članku 90. Konvencije i svaki amandman Konvencije prema članku 94. u slučaju da su ih ratificirale Bosna i Hercegovina i Ruska Federacija.
- b) „**tijela nadležna za zračni promet**” označavaju,

u slučaju Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara – Ministarstvo komunikacija i prometa – Direkciju civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine (ovdje i kasnije naznačen kao BH DCA); i bilo koja osoba ili tijelo ovlašteno da vrši funkciju koju trenutno vrše navedena tijela,
u slučaju Ruske Federacije, Ministarstvo prometa Ruske Federacije, ili bilo koja osoba ili tijelo potpuno ovlašteno da vrši funkciju koju trenutno vrše navedena tijela.
- c) „**Sporazum**” označava ovaj sporazum, Aneks koji se odnosi na taj Sporazum i bilo koje modifikacije Sporazuma ili Aneksa;
- d) „**odabrana zrakoplovna-kompanija**” označava zrakoplovnu-kompaniju koja je odabrana i ovlaštena sukladno odredbama članka 3. ovog sporazuma;
- e) „**teritorij**”, u svezi sa državom, ima značenje naznačeno u članku 2. Konvencije;

- f) „zrakoplovna-kompanija“, „zračne usluge“, „međunarodne zračne usluge“, i „zaustavljanje u svrhe koje nisu prometne prirode“, imaju pojedinačna značenja koja su im pripisana u članku 96. Konvencije;
- g) „tarifa“ označava cijenu koju je potrebno platiti za prijevoz putnika, prtljage i tereta, kao i uvjete pod kojima se ove cijene primjenjuju, uključujući cijene i uvjete za agenciju i druge pomoćne usluge, ali isključujući naplatu i uvjete prijevoza pošte;
- h) „kapacitet“ označava:
 - (i) U odnosu na letjelicu – raspoloživa korisna nosivost letjelice na ruti ili na dijelu rute u broju sjedišta za putnike ili jedinica težine za tovar i poštu;
 - (ii) U odnosu na dogovorene usluge - kapacitet letjelice korištene u takvoj usluzi, umnožen sa frekvencijom izvođenja u datom razdoblju na ruti ili dijelu rute.

ČLANAK 2. Dodjela prava

1. Svaka Ugovorna stranka dodjeljuje drugoj stranki prava naznačena u ovom sporazumu u svrhu uspostave i obavljanja međunarodnih zračnih usluga od strane odabranih zrakoplovnih-kompanija na linijama naznačenim u Aneksu ovog sporazuma koji se smatra njegovim sastavnim dijelom (daljnje u tekstu: „dogovorene usluge“ i „točno određene linije“).
2. Sukladno odredbama Aneksa ovog sporazuma, zrakoplovne-kompanije svake od Ugovornih stranaka će, pri obavljanju međunarodnog zračnog prometa na dogovorenim rutama, uživati sljedeća prava:
 - a) pravo da lete preko teritorija druge Ugovorne stranke bez slijetanja;
 - b) pravo da se zaustavlja na teritoriju države druge Ugovorne stranke u svrhe koje nisu prometne naravi.
 - c) u dodatku pravima pomenutim u ovom članku imaju pravo da se zaustavljaju na teritoriju države druge stranke na točkama naznačenim za tu liniju u Aneksu ovog sporazuma u svrhe ukrcaja i/ili iskrcaja putnika, tereta i pošte u međunarodnom prometu.
3. Ništa iz ovog članka ne smatra se prenošenjem prava na određenu zrakoplovnu-kompaniju države jedne stranke, da primi u letjelicu putnike, teret i poštu, i da ih preveze za naplatu ili najamninu, između točaka na državnom teritoriju druge Ugovorne stranke.
4. Linije na kojima letjelica obavlja dogovorene usluge i točke na kojima se prijelazi državna granica, određuju se sukladno zakonodavstvu države svake Ugovorne stranke.

5. Tehnička i komercijalna pitanja koja se odnose na rad letjelice i prijevoz putnika, tereta i pošte u dogovorenim uslugama, određuju se Sporazumom između odabranih zrakoplovnih-kompanija i, ako bude potrebno, isti se dostavljaju na odobrenje tijelima države Ugovorne stranke koji su nadležni za zračni promet.
6. U svrhu realiziranja tehničkih usluga na tlu za letjelice odabranih zrakoplovnih-kompanija države jedne Ugovorne stranke, iste mogu zaključiti pojedinačne sporazume sa poduzećima druge države Ugovorne stranke koja posjeduju potrebne dozvole za pružanje takvih usluga na državnom teritoriju druge Ugovorne stranke.

ČLANAK 3.

Odabir zrakoplovnih-kompanija i dodjela dozvola za rad

- 1) Svaka Ugovorna stranka ima pravo da pismenim putem odabere i obavijesti drugu Ugovornu stranku o zrakoplovnim-kompanijama odabranim u svrhu izvršenja dogovorenih usluga na točno određenim linijama.
- 2) Pri prijemu ove obavijesti, druga Ugovorna stranka bez odlaganja, sukladno odredbama stavka 3. i 4. ovog članka, dodjeljuje odgovarajuću dozvolu za rad svakoj odabranoj zrakoplovnoj-kompaniji (daljnje u tekstu: dozvola za rad).
- 3) Zrakoplovne vlasti jedne Ugovorne stranke mogu prije dodjeljivanja dozvole za rad, tražiti da joj zrakoplovne-kompanije države druge Ugovorne stranke dokažu da su kvalificirane da ispune uvjete predviđene zakonima i propisima koji se normalno i razumno primjenjuju pri obavljanju međunarodnih zračnih usluga.
- 4) Svaka Ugovorna stranka ima pravo da odbije da dodijeli dozvolu za rad ili da nametne zrakoplovnoj-kompaniji takve uvjete koje smatra potrebnim za korištenje prava navedenih u stavku 2. ovog sporazuma, u slučaju kada pomenuta Ugovorna stranka nema dokaz da je većinsko vlasništvo i stvarna kontrola nad određenom zrakoplovnom-kompanijom u posjedu Ugovorne stranke koja određuje zrakoplovnog-prijevoznika ili u posjedu njenih državljana.
- 5) Kada je odabrana zrakoplovna-kompanija dobila ovu dozvolu za rad, može početi sa obavljanjem dogovorenih usluga, pod uvjetom da su nadležna tijela države Ugovornih stranaka odobrili raspored letova, koji su dogovorile odabrane zrakoplovne-kompanije, i da su tarife, koje su uspostavljene sukladne odredbama članka 11. ovog sporazuma, na snazi.

ČLANAK 4.

Poništenje ili suspendiranje dozvola za rad

- 1) Svaka Ugovorna stranka ima pravo da poništi dozvolu za rad ili da suspendira korištenje prava navedenih u članku 2. ovog sporazuma, a koja su data kompaniji imenovanoj od strane druge Ugovorne stranke, ili da nametne takve uvjete koji se mogu smatrati neophodnim da bi se koristila ova prava:
 - a) u svakom slučaju kada rečena Ugovorna stranka nema dokaz da je većinsko vlasništvo i stvarna kontrola nad tom zrakoplovnom-kompanijom u posjedu Ugovorne stranke koja određuje tu zrakoplovnu-kompaniju ili u posjedu njenih državljana; ili
 - b) u slučaju da odabrana zrakoplovna-kompanija nije u mogućnosti da radi sukladno zakonima i propisima Ugovorne stranke koja dodjeljuje ova prava, ili
 - c) u slučaju da odabrana zrakoplovna-kompanija iz bilo kog razloga nije u mogućnosti da obavlja usluge sukladno uvjetima propisanim ovim sporazumom.
2. Osim ako trenutno poništenje dozvole za rad, suspendiranje ili nametanje uvjeta pomenutih u stavku 1. ovog članka nisu od ključne važnosti da se onemoguće daljnja kršenja zakona ili propisa, ova prava će biti korištena tek nakon konzultacija sa nadležnim tijelima druge Ugovorne stranke.
3. U slučaju radnje jedne stranke prema odredbama ovog člana, prava druge stranke neće biti oštećena.

ČLANAK 5.

Primjena zakona i propisa

- 1) Zakoni i propisi jedne Ugovorne stranke koji se odnose na ulazak, boravak i napuštanje njenog teritorija od strane letjelice angažirane u međunarodnom zračnom prometu, ili na radu i navigaciju takve letjelice dok je unutar njenog teritorija, se primjenjuju na letjelicu kompanije koju je odredila druga Ugovorna stranka.
- 2) Zakoni i propisi jedne Ugovorne stranke koji se odnose na ulazak, boravak ili napuštanje njenog teritorija od strane putnika, posade, tereta i pošte, kao što su propisi koji se odnose na putovnice, carinu, valutu i sanitarne mjere, se primjenjuju na putnike, posadu, teret i poštu na letjelici određene zrakoplovne-kompanije države druge Ugovorne stranke dok su unutar teritorija države prve Ugovorne stranke.

ČLANAK 6.

Priznavanje certifikata i dozvola

- 1) Certifikati o zračnoj plovidbenosti, certifikati o osposobljenosti i dozvole izdani ili koji se smatraju validnim od strane jedne Ugovorne stranke i koji su još uvijek na snazi, priznaju se kao validni od strane druge Ugovorne stranke, u svrhu obavljanja dogovorenih zračnih usluga na točno određenim linijama, pod uvjetom ako su ti certifikati i dozvole izdani ili proglašeni validnim sukladno standardima određenim u Konvenciji.
- 2) Svaka Ugovorna stranka zadržava pravo da odbije da prizna za letove iznad svog teritorija certifikate osposobljenosti i dozvole date njenim državljanima od strane druge Ugovorne stranke ili bilo koje druge države.

ČLANAK 7.

Naknade

Naknade i druge naplate za korištenje zračnih luka uključujući instalacije zračnih luka, tehničke i druge objekte i usluge, kao i naplate za korištenje objekata za zračnu navigaciju, komunikacionih objekata i usluga, prikupljaju se sukladno stopama i tarifama koje je svaka Ugovorna stranka odredila na teritoriju svoje države, sukladno Konvenciji.

ČLANAK 8.

Izravni tranzit

Putnici, prtljaga i teret u izravnom tranzitu preko teritorija države jedne Ugovorne stranke i koji ne napuštaju oblast zračne luke rezerviranu u ove svrhe su, osim vezano za sigurnosne mjere protiv akata nasilja, kao i prometa narkotika i opojnih supstanci, predmet samo jednostavne kontrole. Teret i prtljaga u izravnom tranzitu su izuzeti od carinskih obveza, pristojbi i naknada.

ČLANAK 9.

Principi izvršavanja dogovorenih usluga

- 1) Odabrane zrakoplovne-kompanije država Ugovornih stranaka imaju pravednu i jednaku mogućnost da obavljaju dogovorene usluge na točno određenim linijama.
- 2) U izvršavanju dogovorenih usluga, odabrane kompanije države jedne Ugovorne stranke uzimaju u obzir interese odabrane kompanije države druge Ugovorne stranke, kako ne bi negativno utjecala na usluge koje druga kompanija pruža u cjelosti ili na dijelu istih linija.
- 3) Dogovorene usluge, koje pružaju zrakoplovne-kompanije Ugovornih stranaka, su usko povezane sa zahtjevima javnosti za prijevozom na točno određenim linijama, i svaka odabrana zrakoplovna-kompanija će kao svoj primarni cilj

imati, držeći se faktora razumnog tereta, osiguranje kapaciteta adekvatnog za vršenje trenutnih i razumno predviđenih zahtjeva za prijevoz putnika, tereta i pošte između teritorija njihovih država.

- 4) Kada odabrane zrakoplovne-kompanije državeg jedne Ugovorne stranke obavljaju zračni promet između točki na teritoriju države druge Ugovorne stranke i točki u trećim zemljama, predviđeni kapacitet se određuje sukladno općim principima o zahtjevima na koje se kapacitet odnosi:
- a) prijevoz između zemalja polaska i dolaska,
 - b) promet u oblasti kroz koju prolazi dogovoreni prijevoz, i
 - c) izravni prijevoz.

ČLANAK 10.

Carinske obveze

- 1) Zrakoplovi koje, u obavljanju dogovorenih usluga, koriste odabrane zrakoplovne-kompanije države jedne Ugovorne stranke, kao i njihova redovita oprema, rezervni dijelovi, zalihe goriva i maziva, zrakoplovne zalihe (uključujući hranu, pića i duhan) u ovakvom zrakoplovu, su izuzeti od plaćanja svih carinskih obveza, poreza i drugih sličnih obveza i pristojbi, u trenutku dolaska na teritorij države druge Ugovorne stranke, pod uvjetom da ta oprema, rezervni dijelovi i zalihe ostaju u zrakoplovu do ponovnog izvoza istih.
- 2) Također su izuzeti od plaćanja carinskih obveza i poreza i drugih sličnih naknada, za:
 - a) zrakoplovne zalihe ukrcane u zrakoplov na teritorij države jedne Ugovorne stranke, unutar ograničenja koje odrede mjerodavne vlasti te Ugovorne stranke, i za korištenje u zrakoplovu koji za obavljanje dogovorenih zračnih usluga koristi odabrana zrakoplovna-kompanija države druge Ugovorne stranke;
 - b) oprema i rezervni dijelovi uneseni na teritorij države jedne Ugovorne stranke i namijenjeni za tehničko održavanje ili popravak zrakoplova angažiranog u obavljanju dogovorenih usluga od strane odabranih kompanija druge Ugovorne stranke;
 - c) gorivo i maziva, namijenjeni za korištenje u zrakoplovu koji vrši dogovorene zračne usluge od strane odabrane kompanije države jedne Ugovorne stranke, uključujući i slučaj kada se ove zalihe koriste na dijelu leta koje se izvodi preko teritorija države druge Ugovorne stranke na kojoj su uneseni u zrakoplov.
 - d) potrebni dokumenti i formulari sa logotipom koje koriste odabrane kompanije druge Ugovorne stranke, uključujući zrakoplovne karte, tovarne listove i uobičajeni reklamni materijal (rasporedi letenja, džepni vodiči, itd.) koji te kompanije besplatno dijele, koji odabrana zrakoplovna-kompanija

jedne Ugovorne stranke uvozi na državni teritorij druge Ugovorne stranke u svezi sa obavljanjem dogovorenih usluga.

- 3) Zabranjeno je korištenje materijala, zaliha i rezervnih dijelova, kao i dokumenata iz stavka 2. ovog članka, u bilo koje druge svrhe osim onih izravno naznačenih u tom stavku. Predmeti iz stavka 2. gore mogu biti pod carinskim nadzorom ili kontrolom do onog trenutka kada će opet biti izvezeni, ili drugačije razmješteni sukladno carinskim propisima države svake Ugovorne stranke.
- 4) Redovita zrakoplovna oprema, materijali, zalihe i rezervni dijelovi, koji ostaju u zrakoplovu koji za obavljanje dogovorenih usluga koriste odabrane zrakoplovne-kompanije države jedne Ugovorne stranke, mogu biti istovareni na teritoriju države druge Ugovorne stranke samo uz dozvolu carinskih vlasti države te Ugovorne stranke. U takvom slučaju, mogu biti stavljeni pod nadzor navedenih nadležnih tijela do trenutka kada će opet biti izvezeni, ili drugačije razmješteni sukladno carinskim propisima države druge Ugovorne stranke.
- 5) Naknade koje odgovaraju pruženim uslugama, skladištenju i carinskom kliringu, naplaćuju se sukladno zakonodavstvu država Ugovornih stranaka.

ČLANAK 11.

Tarife

- 1) Tarife odabranih zrakoplovnih-kompanija za bilo koje dogovorene usluge, određuju se na razumnoj razini, uz poštivanje svih relevantnih faktora, uključujući troškove rada, razuman profit, karakteristike zrakoplovne-kompanije i tarife drugih zrakoplovnih-kompanija.
- 2) Tarife pomenute u stavku 1. ovog članka i stope agencijske provizije koja se koristi u svezi sa njima se, ako je moguće, utvrđuju između odabranih zrakoplovnih-kompanija u konzultaciji sa drugim zrakoplovnim-kompanijama koje rade na cijeloj toj liniji ili jednom njenom dijelu.
- 3) Ako odabrane zrakoplovne-kompanije ne mogu postići sporazum glede bilo koje od ovih tarifa, ili ako iz nekog drugog razloga nije moguće dogovoriti tarifu sukladno odredbama stavka 2. ovog članka, nadležna tijela država Ugovornih stranaka će pokušati da odrede tarifu putem uzajamnog dogovora.
- 4) Tarife odobravaju nadležna tijela država obje Ugovorne stranke.
- 5) Tarife određene sukladno odredbama ovog članka ostaju na snazi sve dok se ne odrede nove.

ČLANAK 12.

Transfer zarade

- 1) Svaka Ugovorna stranka, na bazi reciprociteta, dodjeljuje odabranim zrakoplovnim-kompanijama države druge Ugovorne stranke pravo da slobodno izvrše prijenos viška prihoda nad rashodina, koji su navedene zrakoplovne-kompanije zaradile u svezi sa obavljanjem međunarodnih zračnih usluga.

Navedeni transfer se treba obaviti u slobodno konvertibilnoj valuti prema zvaničnoj stopi razmjene za dan transfera i sukladno finansijskom zakonodavstvu države Ugovorne stranke sa čijeg teritorija je izvršen transfer.

- 2) Odredbe ovog članka ne utječu na pitanje oporezivanja koje je predmet posebnog sporazuma između Ugovornih stranaka.

ČLANAK 13.

Predstavništvo zrakoplovne-kompanije i prodaja prometa

- 1) Odabrane zrakoplovne-kompanije svake Ugovorne stranke imaju pravo da, za potrebe osiguranja obavljanja dogovorenih usluga, na teritoriju države druge Ugovorne stranke osnuju svoja predstavništva sa potrebnim administrativnim, komercijalnim i tehničkim osobljem i ostalim specijalističkim osobljem potrebnim za pružanje ovih zračnih usluga.
- 2) Gore navedeno osoblje mogu činiti državljani Ugovornih stranaka ili državljani trećih zemalja u suradnji sa kompetentnim tijelima država Ugovornih stranaka.
- 3) Odabrane zrakoplovne-kompanije države jedne Ugovorne stranke, imaju pravo na vlastitu prodaju usluga zračnog prometa uz korištenje vlastitih prometnih dokumenata na teritoriju države druge Ugovorne stranke, sukladno zakonima i propisima te države. Ovakva prodaja se može vršiti izravno u predstavništvima odabrane zrakoplovne-kompanije ili preko ovlaštenih agenata koji moraju posjedovati odgovarajuću dozvolu za rad.

ČLANAK 14.

Dostavljanje statistike

Zrakoplovne vlasti države jedne Ugovorne stranke dostavljaju zrakoplovnim vlastima države druge Ugovorne stranke, na njihov zahtjev, one informacije i statistike vezane za prijevoz na dogovorenim uslugama obavljen od strane odabranih zrakoplovnih-kompanija do i od teritorija države druge stranke koje mogu biti normalno pripremljene i podnesene od strane odabrane zrakoplovne kompanije njenim zrakoplovnim vlastima. Ti podaci uključuju detalje o količini, distribuciji, podrijetlu i odredištu prometa. Svi dodatni statistički podaci o prometu koje zrakoplovne vlasti države Ugovorne stranke mogu zatražiti od tijela

nadležnih za zračni promet države druge Ugovorne stranke su, na zahtjev, predmet uzajamnih razgovora i sporazuma između dvije stranke.

ČLANAK 15.

Sigurnost u zrakoplovstvu

- 1) Sukladno svojim pravima i obvezama prema međunarodnom zakonu, Ugovorne stranke potvrđuju jedna drugoj da obveza da štite sigurnost civilnog zrakoplovstva od akata nezakonitog djelovanja čini sastavni dio ovog sporazuma. Ne ograničavajući njihova opća prava i obveze prema međunarodnom zakonu, Ugovorne stranke će naročito djelovati sukladno odredbama Konvencije o kaznenim i nekim drugim djelima počinjenim u zrakoplovu, potpisane u Tokiju 14. rujna 1963. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitog zauzimanja zrakoplova, potpisane u Hagu 16. prosinca 1970. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, potpisane u Montrealu 23. rujna 1971. godine, Protokolu o suzbijanju nezakonitih djela nasilja u zračnim lukama koja služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, Dopune Konvencije o suzbijanju nezakonitog djelovanja protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva potpisane u Montrealu 23. rujna 1971. godine, potpisane u Montrealu 24. veljače 1988. godine, kao i odredbe drugih bilateralnih sporazuma koji su na snazi između Bosne i Hercegovine i Ruske Federacije.
- 2) Ugovorne stranke će, na zahtjev, osiguravati jedna drugoj svu potrebnu pomoć u sprječavanju djela nezakonitog zauzimanja civilnog zrakoplova i drugih nezakonitih djela protiv sigurnosti zrakoplova, njegove posade i putnika, zračnih luka i objekata za zrakoplovnu navigaciju kao i bilo koje druge prijetnje po sigurnost civilnog zrakoplovstva.
- 3) Ugovorne stranke će djelovati sukladno odredbama o sigurnosti u zrakoplovstvu i tehničkim uvjetima koje je uspostavila Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo i odredila ih kao Aneксе Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu u onoj mjeri u kojoj su te odredbe primjenjive za Ugovorne stranke. One će tražiti da operateri letjelica njihovog registra ili operateri letjelica koje imaju osnovno poslovno sjedište ili stalni boravak na njihovom teritoriju i operateri u međunarodnim zračnim lukama na njihovom teritoriju, djeluju sukladno tim odredbama o sigurnosti u zrakoplovstvu.
- 4) Svaka Ugovorna stranka može od operatera na letjelicama iz stavka 3 ovog članka, tražiti da poštuju odredbe o sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu koje su navedene u stavku 3. ovog članka za ulazak, napuštanje ili boravak na teritoriju države druge Ugovorne stranke.

Svaka Ugovorna stranka će osigurati da se adekvatne mjere učinkovito primjenjuju na njenom državnom teritoriju kako bi se zaštitila letjelica i izvršila inspekcija putnika, posade, ručne prtljage, prtljage, tereta i zrakoplovnih zaliha prije i u tijeku ukrcaja putnika ili utovara tereta. Svaka Ugovorna stranka će također uzeti u razmatranje bilo koji zahtjev druge Ugovorne

stranke a koji se odnosi na specijalne mjere sigurnosti, kako bi se tretirala određena prijetnja.

- 5) Kada se dogodi neki incident ili prijetnja u vidu nezakonitog zauzimanja civilne letjelice, ili neko drugo nezakonito djelo protiv sigurnosti letjelice, njenih putnika i posade, zračnih luka ili objekata za zračnu navigaciju, Ugovorne stranke će pomagati jedna drugoj olakšavanjem komunikacije i drugim odgovarajućim mjerama koje za cilj imaju žurno i sigurno okončanje takvog incidenta ili prijetnje.

ČLANAK 16.

Bezbjednost u zrakoplovstvu

- 1) Svaka Ugovorna stranka može u bilo koje vrijeme zatražiti konzultacije u svezi sa bezbjednosnim standardima u bilo kojoj oblasti koja se odnosi na objekte za zračni promet, posadu, zrakoplov ili njihov rad a koje je usvojila druga Ugovorna stranka. Takve konzultacije će se održati u roku od trideset (30) dana od dana primitka takvog zahtjeva.
- 2) Ako, nakon tih konzultacija iz stavka 1 ovog članka, jedna stranka ustanovi da druga stranka ne obavlja učinkovito i ne pridržava se bezbjednosnih standarda u oblasti iz stavka 1 ovog članka koji su sukladni standardima Konvencije, druga stranka se obavještava o tim otkrićima i o koracima koji se smatraju neophodnim da se zadovolje standardi. Ukoliko ta druga stranka ne poduzme odgovarajuće radnje u roku od petnaest (15) dana ili nekom dužem razdoblju koji može biti dogovoren između stranaka razmjenom pismenih obavijesti preko diplomatskih kanala to može biti temelj za primjenu članka 4. ovog sporazuma.
- 3) Uprkos obvezama navedenim u članku 33. Konvencije, svaka letjelica koju koristi zrakoplovna-kompanija ili zrakoplovne-kompanije države jedne Ugovorne stranke, u prometu ka ili od teritorija države druge Ugovorne stranke, može, tijekom boravka na teritoriju druge Ugovorne stranke, biti podvrgnuta provjeri od strane ovlaštenih predstavnika druge Ugovorne stranke, i na letjelici i na rampi radi provjere validnosti dokumenata letjelice i njene posade kao i očiglednog stanja letjelice i njene opreme, pod uvjetom da ne dovodi do nerazumnog kašnjenja u radu letjelice (u ovom članu nazvani «pregled na rampi»).
- 4) Ukoliko pregled na rampi ili niz pregleda na rampi pokaže da postoji:
 - a) Ozbiljna zabrinutost da letjelica ili rad letjelice nije sukladan minimalnim standardima ustanovljenim u to vrijeme prema Konvenciji, ili
 - b) Ozbiljna zabrinutost da postoji nedostatak učinkovitog održavanja i sprovedbe bezbjednosnih standarda ustanovljenih u to vrijeme prema Konvenciji,

Ugovorna stranka koja vrši pregled na rampi ili niz pregleda na rampi ima pravo, u svrhu članka 33. Konvencije, da donese zaključak da zahtjevi prema kojima su certifikati ili dozvole za tu letjelicu ili posadu te letjelice izdani ili

priznati validnim, ili da zahtjevi prema kojima letjelica radi, nisu na razini ili iznad minimalnih standarda ustanovljenih u to vrijeme prema Konvenciji.

- 5) U slučaju da je pristup u svrhu poduzimanja pregleda na rampi letjelice koju koristi zrakoplovna-kompanija ili zrakoplovne-kompanije jedne Ugovorne stranke sukladan stavku 3. gore odbijen od strane predstavnika te zrakoplovne-kompanije ili zrakoplovnih-kompanija, druga Ugovorna stranka će biti slobodna da zaključi da postoji ozbiljna zabrinutost tipa navedenog u stavku 4. gore i da izvuče zaključke navedene u tom stavku.
- 6) Svaka Ugovorna stranka zadržava pravo da suspendira ili izmijeni dozvolu za rad zrakoplovne-kompanije druge Ugovorne stranke u slučaju da je trenutačna akcija ključna za bezbjednost rada zrakoplovne-kompanije.
- 7) Svaka radnja jedne Ugovorne stranke sukladno stavcima 2. ili 6. gore će biti obustavljena onda kada prestanu postojati razlozi koji su do toga i doveli.

ČLANAK 17.

Konzultacije

- 1) U duhu bliske suradnje, tijela nadležna za zračni promet Ugovornih stranaka konzultuju se jedni sa drugima s vremena na vrijeme u cilju osiguravanja implementiranja i zadovoljavajućeg poštivanja odredbi Sporazuma.
- 2) Svaka Stranka može bilo usmenim bilo pismenim putem zatražiti konzultacije koje će započeti u roku od šezdeset (60) dana od datuma primitka zahtjeva, osim ukoliko se tijela nadležna za zračni promet obje stranke ne dogovore da produže ili smanje ovo razdoblje ili ukoliko nije drugačije predviđeno ovim sporazumom.

ČLANAK 18.

Razriješenje sporova

- 1) Ako između Ugovornih stranaka dođe do bilo kakvog spora glede tumačenja ili primjene ovog sporazuma, strane će prvo pokušati da ga riješe pregovorima između tijela nadležnih za zračni promet Ugovornih stranaka.
- 2) Ako navedena tijela ne uspiju da postignu sporazum, spor će se riješiti diplomatskim kanalima.
- 3) Ukoliko dogovor ne može biti postignut metodama pomenutim u stavku 1. i 2. ovog članka, spor se, na zahtjev bilo koje Ugovorne stranke, podnosi na odlučivanje Arbitraži sastavljenoj od tri arbitra, dva koja imenuje svaka stranka i trećeg suca. Ukoliko je spor podnešen na rješavanje Arbitraži, svaka od stranaka imenuje arbitra u roku od šezdeset (60) dana od datuma primitka obavijesti a sudac se imenuje u razdoblju od sljedećih šezdeset (60) dana. Ukoliko jedna od stranaka ne uspije da imenuje arbitra u naznačenom razdoblju ili ukoliko sudac ne bude imenovan u naznačenom razdoblju, predsjednik Vijeća međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo može na zahtjev bilo koje stranke imenovati arbitra, arbitre ili suca kako već slučaj

nalaže. Sudac treba da bude državljanin treće države koja ima diplomatske odnose sa državama svake Ugovorne stranke.

- 4) Ako je sudac, imenovan od strane predsjednika Vijeća međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo, državljanin bilo koje Ugovorne stranke ili je na neki drugi način spriječen da obavlja ovu funkciju, pod-predsjednik Vijeća međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo koji ga mijenja treba da obavi neophodna imenovanja. Ukoliko je pod-predsjednik državljanin bilo koje Ugovorne stranke ili je na neki drugi način spriječen da obavlja ovu dužnost, najstariji član Vijeća međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo koji nije državljanin država Ugovornih stranaka treba da obavi neophodna imenovanja.
- 5) Pravila procedura i mjesto Arbitraže određuju Ugovorne stranke.
- 6) Odluka Tribunala je obvezujuća za Ugovorne stranke.
- 7) Troškovi Arbitražnog tribunala, uključujući naknade i troškove arbitara Ugovorne stranke dijele jednako. Svi troškovi koje je načinilo Vijeće međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo vezano za imenovanje suca i/ili arbitra u ime stranke koja to nije uspjela iz stavka 3 ovog članka smatraju se dijelom troškova Arbitražnog tribunala.
- 8) Arbitraža određuje svoje procedure.

ČLANAK 19.

Izmjene Sporazuma

- 1) Ukoliko bilo koja od Ugovornih stranaka smatra da je poželjno izmijeniti uvjete ovog sporazuma i njegovog Aneksa, može zatražiti konzultacije sa nadležnim tijelima zračnog prometa obje Ugovorne stranke u svezi sa predloženim izmjenama. Konzultacije će započeti u roku od šezdeset (60) dana od dana podnošenja zahtjeva, osim ukoliko se nadležna tijela ne dogovore o produženju ovog razdoblja.

Izmjene Sporazuma će stupiti na snagu na dan primitka posljednje obavijesti preko diplomatskih kanala od strane obje Ugovorne stranke da su sve neophodne mjere sukladne njihovim zakonima i/ili propisima ispunjene za stupanje na snagu tih izmjena. Izmjene Aneksa mogu biti dogovorene sporazumom između nadležnih tijela zračnog prometa Ugovornih stranaka. Izmjene Aneksa se dogovaraju između tijela nadležnih za zračni promet država Ugovornih stranaka.

- 2) Ovaj Sporazum će biti izmjenjen tako da potvrdi bilo koju multilateralnu konvenciju ili sporazum koji bi mogli postati obvezujući za obje stranke.

ČLANAK 20.

Registracija Sporazuma

Ovaj sporazum i bilo koja njegova izmjena i dopuna, evidentiraju se kod Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

ČLANAK 21.

Okončanje

Svaka Ugovorna stranka može, u bilo koje vrijeme, dati pismenu obavijest drugoj Ugovornoj stranki o svojoj odluci da okonča ovaj sporazum. Takva obavijest bit će istovremeno dostavljena Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva. U tom slučaju, Sporazum će biti okončan dvanaest (12) mjeseci nakon datuma primitka obavijesti od druge Ugovorne stranke, osim ukoliko obavijest o okončanju Sporazuma bude sporazumno povučeno prije isteka ovog roka.

U odsustvu povratne informacije od druge Ugovorne stranke o primljenoj obavijesti, smatrat će se da je obavijest primljena 14 dana nakon datuma kada je Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva primila istu obavijest.

ČLANAK 22.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum će stupiti na snagu na dan primitka posljednje pismene obavijesti kojim se potvrđuje da su Ugovorne stranke zadovoljile svoje interne procedure potrebne da bi ovaj sporazum stupio na snagu.

Od dana stupanja ovog sporazuma na snagu, Sporazum o zračnom prometu između Vlade Ujedinjenih Sovjetskih Socijalističkih Republika i Saveznog izvršnog vijeća Skupćine Socijalističke Federalne Republike Jugoslavije, koji je potpisan 7. lipnja 1990., sa svim njegovim dodacima, aneksima i izmjenama i dopunama ovog sporazuma, poništava se radi uspostave odnosa između Ruske Federacije i Bosne i Hercegovine.

U prisustvu dolje potpisanih, koji su propisno ovlašteni od strane svojih vlada, potisali ovaj sporazum.

Potpisano u dana na hrvatskom, srpskom, bosanskom, ruskom i na engleskom jeziku, od kojih je svaki tekst jednako vjerodostojan.

U slučaju neslaganja pri tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vijeće ministara

mr.sc. Rudo Vidović
Ministar komunikacija i prometa
Bosne i Hercegovine

Za Vladu Ruske Federacije

Igor E. Levitin
Ministar prometa
Ruske Federacije

ANEKS
NA SPORAZUM O ZRAČNOM PROMETU
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
VLADE RUSKE FEDERACIJE

1. Odabrane zrakoplovne-kompanije Bosne i Hercegovine će biti ovlaštene da obavljaju međunarodne zračne usluge u oba pravca, na linijama određenim na sljedeći način:

Točke polaska	Međutočke	Točke dolaska	Točke izvan
Točke u Ruskoj Federaciji	Bit će dogovorene između nadležnih tijela za zračni promet	Sarajevo Druge točke *	Bit će dogovorene između nadležnih tijela za zračni promet

2. Odabrane zrakoplovne-kompanije Ruske Federacije će biti ovlaštene da obavljaju međunarodne zračne usluge u oba pravca, na linijama određenim na sljedeći način:

Točke polaska	Međutočke	Točke dolaska	Točke izvan
Točke u Bosni i Hercegovini	Bit će dogovorene naknadno između nadležnih tijela za zračni promet	Moskva Druge točke *	Bit će dogovorene naknadno između nadležnih tijela za zračni promet

* Druge točke podlijezat će dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka.

Napomene:

- 1) Međutočke i točke izvan teritorija država Ugovornih stranaka podlijezat će dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka. Odabrane zrakoplovne-kompanije, po svom nahođenju, mogu izostaviti međutočke i točke izvan.
- 2) Pravo na koterminalizaciju točki polaska i točki dolaska na teritorij država Ugovornih stranaka, kao i međutočaka i točaka izvan, podlijezat će posebnom dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka.

- 3) Pravo odabrane zrakoplovne-kompanije jedne Ugovorne stranke da prijevozi putnike, teret i poštu između točki na teritoriju druge Ugovorne stranke i točki na teritoriju trećih država (uživanje prava pete slobode u prometu) podlijegeat će dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka.
- 4) Svaki let duž transsibirske, transpolarne i transazijske mreže zračnih puteva u zračnom prostoru Ruske Federacije, podlijegeat će posebnom dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka.
- 5) Čarter, dodatni i izvanredni letovi će se obavljati na temelju preliminarnog zahtjeva odabranih kao i neodabranih zrakoplovnih-kompanija, koji će se podnositi nadležnim tijelima sukladno postojećim propisima Ugovornih stranaka.
- 6) Čarter usluge ne bi trebalo da ugroze redovite usluge na dogovorenim rutama i u ovom pogledu, obavljanje pomenutih dogovorenih usluga bi trebalo da bude u koordinaciji sa zrakoplovnim-kompanijama odabranim za obavljanje redovitih usluga na toj liniji. Čarter usluge bi trebalo da se obavlja sukladno državnom zakonodavstvu zemlje polaska.
- 7) Odabrane zrakoplovne-kompanije jedne Ugovorne stranke, koje obavljaju letove u dogovorenim uslugama, mogu ući u komercijalne aranžmane sa odabranim zrakoplovnim-kompanijama druge Ugovorne stranke, koji uključuju, ali ne ograničavaju "block-space" (sustav na temelju kojeg letjelica može ući u određeni zračni prostor samo ako je slobodan, prim. prijev.) i razmjenu kodova. Nadležna tijela Ugovornih stranaka će se dogovoriti o ovakvim aranžmanima. Slični aranžmani sa zrakoplovnim-kompanijama trećih zemalja podlijegeat će dogovoru između nadležnih tijela Ugovornih stranaka.
- 8) Pri izvođenju zrakoplovnih operacija biće dozvoljen „mokri lizing“ unajmljivanja letjelice.
- 9) Odabrane zrakoplovne-kompanije Ugovornih stranaka mogu koristiti bilo koji tip podzvučnog putničkog zrakoplova kapaciteta manjeg od 500 sjedala.